

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Libora Duľu v trestnej veci proti obvineným **Ing. I. M. a spol.** pre trestný čin porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 124 ods. 2, ods. 3, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a iné na neverejnom zasadnutí 26. júna 2012 v Bratislave, o sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu z 1. decembra 2011, sp. zn. BB-3T 21/2011, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. napadnuté uznesenie **sa z r u š u j e** a Špecializovanému trestnému súdu sa ukladá, aby vo veci **znovu konal a rozhodol**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením Špecializovaný trestný súd (ďalej len ŠTS) na neverejnom zasadnutí podľa § 244 ods. 1 písm. h/ Tr. por. obžalobu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry (ďalej len prokurátor) z 15. augusta 2011 odmietol a vrátil vec prokurátorovi.

Prokurátor podal proti uzneseniu v zákonnej lehote sťažnosť. V jej neskoršom písomnom odôvodnení vecne namieta:

„Súd vo svojom rozhodnutí poukázal na skutočnosť, že pri vyšetrovacích úkonoch výsluchu svedka R. M. a pri konfrontácii obvinených Ing. M. a K., keď konfrontácia sa konala dňa 23.08.2010 a výsluch svedka dňa 25.08.2010, absentuje vo vyšetrovacom spise doklad o vyzrození obhajcu obv. R. V. - JUDr. J. K..

Súd síce skonštatoval, že doručienka, adresovaná JUDr. K. sa v spise nachádza, ale označená je iba ako upovedomenie.

Táto doručka prevzatá a podpísaná osobne JUDr. K. dňa 21.05.2010 má označenie ako upovedomenie, ale treba podotknúť, že všetky doručky u jednotlivých obhajcov sú označené ako upovedomenie.

Pokiaľ vyšetrovateľ zasiela obhajcom vo viacerých prípadoch oznámenia o úkonoch i faxom, z týchto záznamov je zrejmé, že nikdy takto úkony neoznamoval JUDr. K., z čoho je zrejmé, že nemá fax, resp. v čase uvedených úkonov faxom nedisponoval.

Súd tiež poukázal na skutočnosť, že doručka, oznamujúca JUDr. K. konfrontáciu medzi obvinenými Ing. M. a K., ktorá sa konala dňa 23.08.2010, nebola potvrdená týmto obhajcom a zaoberá sa ust. § 66 ods. 3 Trestného poriadku. Na uvedenej doručke je uvedený dátum jej uloženia 12.08.2010.

Súd vo svojom uznesení poukázal na skutočnosť, že výsluch obvineného S. zo dňa 09.06.2010 nie je možné použiť ako dôkaz, keďže tento sa odvoláva na svoje výsluchy a obsahy výsluchov predošlých výpovedí.

Obv. S. však okrem už spomenutých odvolaní jednoznačne pri výsluchu uviedol i skutočnosť, že "ako obvinený využil svoje právo a dnes sa k veci nebude vyjadrovať". A túto skutočnosť musí vyšetrovateľ rešpektovať. Obv. S. vypovedal dňa 05.08.2008 za prítomnosti svojho obhajcu JUDr. P..

Faktom je, že prokurátorka navrhla vypočuť obvineného K. ako svedka a ako obvinený nebol navrhnutý na vypočutie v postavení obvineného, avšak výsluch tohto obvineného na hlavnom pojednávaní by už nebolo možné vykonať, keďže Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica uznesením zo dňa 08.11.2011 trestné stíhanie proti J. K. podľa § 290 ods. 1 Trestného poriadku s použitím § 281 ods. 1 Trestného poriadku, z dôvodov v § 9 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku zastavil v bode V. obžaloby (trestný čin nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 1 Trestného zákona).

Taktiež uznesením prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo dňa 28.06.2011, sp. zn. VII/1 Gv 249/09 bolo trestné stíhanie proti obv. K. pre trestný čin porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 124 ods. 2, ods. 3, ods. 5 Trestného zákona účinného do 01.01.2006 spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona účinného do 01.01.2006, podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, zastavené.

V neposlednom rade si dovolím poukázať i na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 63/2009, prijaté dňa 07.12.2009.

Som toho názoru, že nedostatky vytknuté v napadnutom uznesení Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica nie sú závažným porušením práva na obhajobu, a preto navrhujem, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky o uznesení Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 01.12.2011, sp. zn. BB-3T/21/2011 rozhodol podľa § 194 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku a súdu uložil, aby vo veci konal a rozhodol.“

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako nadriadený súd ŠTS (§ 190 ods. 2 písm. b/ Tr. por.) vec preskúmal v rozsahu podľa § 192 ods. 1 Tr. por. a zistil, že sťažnosť prokurátora je dôvodná, až na ďalej uvedenú výnimku, ktorá však v konečnom dôsledku nie je rozhodujúca.

O konfrontácii konanej 23. augusta 2010 bol obhajca JUDr. K. upovedomený doručením zásielky do vlastných rúk (§ 66 ods. 1 písm. c/ Tr. por.), doručienka je pripojená na č.l. 13 895. Zásielka bola uložená na pošte (§ 66 ods. 3 Tr. por.) 12. augusta 2010 a účinky doručenia nastali 17. augusta 2010 uplynutím lehoty troch pracovných dní v zmysle naposledy označeného ustanovenia. Keďže termín úkonu bol určený na 23. augusta 2010, obhajca mal reálnu možnosť sa o mieste a čase úkonu dozvedieť, ak by si zásielku vyzdvihol.

U advokáta možno z dôvodu jeho povolania očakávať, že zabezpečí preberanie zásielok v sídle svojej kancelárie alebo následne na pošte. Účinky doručenia (a to aj na základe fikcie) u neho nastávajú rovnako, ako v ostatných prípadoch doručovania osobám v trestnom konaní. V konkrétnom prípade zásielka dokonca nemusela byť doručovaná do vlastných rúk, v tom prípade by sa realizoval zjednodušený režim uloženia zásielky pri nezastihnutí adresáta, popísaný v § 65 ods. 3 Tr. por. (v znení účinnom v čase doručenia).

Pokiaľ ide o výsluch obvineného S. 9. júna 2010 (č.l. 13768), tento už úvodom výsluchu využil právo nevypovedať, o ktorom bol poučený v zmysle § 34 ods. 1 Tr. por., čo je doložené aj ním podpísanou predtlačou. Za tejto situácie nemali byť jeho následné odkazy na predchádzajúce výpovede protokolované (je pravdou, že ak by obvinený neodmietol vypovedať, takéto odkazovanie by predstavovalo so zákonom nesúladný postup pri výkone výsluchu). Čo sa týka dôvodov opakovania výsluchu, uznesenie najvyššieho súdu

1 Tošs 46/2007 z 19. marca 2008, ktorým bolo také opakovanie prikázané, bolo obvinenému doručené v súlade so zákonom, rovnako ako jeho obhajcovi.

Je potrebné súhlasiť s prokurátorom, že pochybenie v obsahu návrhu na výsluch obvineného K. ako svedka (a nie ako obžalovaného) je vzhľadom k jeho úmrtiu (a zastaveniu trestného stíhania voči jeho osobe z tohto dôvodu) neaktuálne. Nad rámec uvedeného, ak by k úmrtiu nedošlo, súd by sa musel dôkazným návrhom prokurátora v jeho uplatnenej podobe procesne konformným spôsobom vysporiadať a vykonať výsluch osoby v jej reálnom procesnom postavení.

Mýli sa prokurátor, pokiaľ v odôvodnení sťažnosti uvádza, že doručka týkajúca sa upovedomenia o výsluchu svedka M. konaného 25. augusta 2010 sa nachádza v spise a bola Dr. K. podpísaná 21. mája 2010. Tento úkon bol oznamovaný voči vo veci činným obhajcom až podaním vyšetrovateľa z 23. augusta 2010 (č.l. 13905), predchádzajúce úkony konané 23. augusta 2010 boli obhajcom oznámené podaním vyšetrovateľa z 9. augusta 2010 (č.l. 13895). Na rozdiel od prvého z uvedených termínov, k oznámeniu o vykonaní úkonu (výsluchu svedka) v termíne 25. augusta 2010 nie je pripojená ani doručka dotknutého obhajcu, ani potvrdenie o faxovom spojení (v predchádzajúcom prípade bol ostatným obhajcom oznámený termín úkonu faxom, len Dr. K. poštou, ako na to poukazuje prokurátor).

Táto okolnosť však v kontexte vykonaného dokazovania v celom jeho obsahu a rozsahu nie je závažnou procesnou chybou, spočívajúcou v porušení práv obhajoby, ktorá môže v prejednávanej veci podmieniť rozhodnutie súdu v zmysle § 244 ods. 1 písm. h/ Tr. por.

Dotknutá zápisnica o výsluchu svedka nebude môcť byť v konaní pred súdom čítaná (ak by to bolo potrebné) podľa § 263 ods. 1, ods. 3 alebo podľa § 264 Tr. por. Pri hodnotení dôkazov by potom prípadný dôkazný deficit ťažil prokurátora, nesúceho dôkazné bremeno, a to v súlade so zásadou hodnotenia dôkazov „in dubio pro reo“.

Nejde o dominantný, resp. výlučný dôkazný pilier obžaloby, ktorého procesná vada by pri absencii ostatných súdom tvrdených nedostatkov prípravného konania znemožňovala prejednanie veci pred súdom.

Na základe uvedeného najvyšší súd zrušil napadnuté uznesenie a ŠTS uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol, súc viazaný právnym názorom nadriadeného súdu v zmysle § 194 ods. 5 Tr. por.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 26. júna 2012

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Libor Duľa

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková